

Yoko Alender
Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 12.08.2024 nr 1-4/24/3864; KLIM/24-
0812/-1K

Meie 24.09.2024 nr 2-3/2106

Metsaseaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine märkustega

Austatud Yoko Alender

Kliimaministeerium esitas kooskõlastamiseks metsaseaduse muutmise seaduse eelnõu, mille eesmärk on ühtlustada riiklike arengukavade koostamise põhimõtted ning ajakohastada metsaseaduse raieid ja metsakorraldust reguleerivad sätted.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium tervitab eelnõu eesmärki ning ideed edendada puu- ja põõsaistandike rajamist ning püsimeetsandust ja elurikkuse kaitset, kuid eelnõu sisaldab siiski mõningaid kitsaskohti, mis vajavad kordategemist, mistõttu kooskõlastame eelnõu märkustega.

1. Vajalik probleemide ja lahenduste põhjalikum analüüs

Eelnõus on mitmeid muudatusi, mille mõju võib meie hinnangul üsna oluline olla. Näiteks lisab eelnõu uue põhimõttena kohustuse teavitada metsateatise alusel tehtud töödest või nende tegemata jätmisest. Samuti lisanduvad kaudsed piirangud raiemahtudele. Näiteks seatakse eelnõu § 1 punktiga 15 rangemad nõuded säilikpuude pindala osas (edaspidi tuleb püsimeetsades säilitada vähemalt 10% säilikpuudest) ning punktiga 25 rangem pindala piirang raielangile (lubatud pindala on seitsme hektari asemel edaspidi vaid viis hektarit). Näeme, et vastavad muudatused võivad oluliselt mõjutada metsaomanikke, metsakorraldusettevõtteid, istandike rajamisega tegelevaid ettevõtteid.

Samas on eelnõus käsitlemata, milline on lahendamist vajav probleem ja sihtrühm, millised on probleemi võimalikud lahendused, võimalike lahenduste võrdlus ja eelistatav lahendus, hindamata on valitud lahenduse sobivus kehtivasse õiguskorda ning kuidas on probleem on lahendatud teistes riikides ja millised olulised mõjud, lähtudes nende esinemise sagedusest, ulatusest, sihtrühma suuruselt ja ebasoovitavate mõjude riskist, võivad seaduse rakendamisega kaasneda.

Ilma eeltoodud asjaolusid põhjalikult analüüsimata ei ole meie hinnangul võimalik teha ka järeldusi, kas valitud lahendused on sobivad, eesmärgipärased või mitte. Samuti, kas ettevõtlusvabaduse riive on proportsionaalne.

Eeltoodust lähtuvalt näeme, et vajalik on muudatuste täiendav analüüs ja mõjude hindamine. Alles

seejärel saab hinnata, millised lahendused probleemi lahendamiseks kõige sobivamad on.

2. Põhjalikum mõjude hindamine ja leevendavad meetmed

Seletuskirjas on mõjusid hinnatud äärmiselt pealiskaudselt. Eelmises punktis nimetatud muudatuste (teatise ja kaudsete raie mahu piirangute) osas mõjuhindang puudub, kuid meie hinnangul võib nendel muudatustel tegelikkuses olla teatud mõju raie mahule, riigieelarve tuludele, ettevõtete halduskoormusele ja konkurentsivõimele (mis majandusliku ebakindluse tõttu väheneda võib) jm.

Eeltoodust tulenevalt palume hinnata nii probleemide kui lahenduste mõju vastavalt mõjude hindamise metoodikale¹, tuues mu hulgas välja nii mõju majandusele, ettevõtjate halduskoormusele jt olulistele valdkondadele ja sihtgruppidele. Asjakohane oleks mõjusid hinnata ka koostoides teiste paralleelselt menetluses olevate eelnõudega², mis metsa majandamist puudutavad.

Juhul, kui selgub, et muudatuste mõju ettevõtjatele on negatiivne, siis tuleks kaaluda ka leevendavaid meetmeid, sh näiteks asjakohaseid kompensatsioonimeetmeid metsaomanikele. Vajalik on kaaluda ka täiendavaid kattelikkaid riigituludele, mis raie mahtude vähenemise tõttu tõenäoliselt samuti vähenevad.

3. Lisaks näeme probleemi eelnõu § 1 punktiga 10 lisatava sätte osas, mi näeb ette, et „Vabariigi Valitsusel on õigus metsa loodusliku tasakaalu tagamiseks seada piiranguid uuendusraie langi pindalale, kui on põhjendatult alust eeldada, et raie maht võib ületada majandatava metsa juurdekasvu või kui käesoleva seaduse § 45 lõike 5 alusel määratud uuendusraie pindala ei võimalda täita käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 seatud eesmäärke või muid riigipoolseid kohustusi.“

Lisatav säte ei taga regulatsiooni ettenähtavust ja selgust. Esmalt ei ole selge, milliste kriteeriumite alusel sellist piirangut tulevikus seadma hakatakse. Täpsemaid kriteeriume ega selgitusi, kes ja kuidas vastavat piirangu vajadust hindama hakkab, ei tulene ka eelnõu seletuskirjast. Sisuliselt võib sätte tähendada ka seda, et piiratakse maaomaniku õigust oma maal seaduse kriteeriumitele vastavalt oma maad kasutada sellepärast, et kuskil on keegi juba mahu täis majandanud. Leiame, et selline lähenemine ei ole mõistlik ning eelnõu § 1 punkti 10 lisatav säte vajab täiendavat õiguspärasuse analüüsi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Kristina Jerjomina, +372 625 6420, Kristina.Jerjomina@mkm.ee
Kadi Kõiv, kadi.koiv@mkm.ee
Karel Lember, karel.lember@mkm.ee

---

¹Leitav Riigikantselei kodulehelt: <https://www.riigikantselei.ee/valitsuse-too-planeerimine-ja-korraldamine/mojude-hindamine> (06.09.2024)

² Näiteks looduskaitseseaduse ja jahiseaduse muutmise seaduse eelnõu. Eelnõude infosüsteemis kättesaadav: <https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/94fa895e-125d-448d-a1e5-ca56d8112607> (06.09.2024)